

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 23.03.2011
Sayı 467

10/1099

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Akkuyu'ya yapılacak olan nükleer santralin doğal ve sosyal yaşama etkileri, bölgedeki deprem riskleri ile alınacak önlemlerin belirlenmesi konularında, Anayasa'nın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

1. TACİDAR SEYHAN - ADANA
2. HULUSİ GÜVEL - ADANA
3. ALİ RIZA ÖZTÜRK - MERSİN
4. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
5. KEMAL DEMİREL - BURSA
6. İSA GÖK - MERSİN
7. ÇETİN SOYSAL - İSTANBUL
8. ATILA EMEK - ANTALYA
9. OSMAN KAPTAN - ANTALYA
10. BAYRAMALİ MERAL - İSTANBUL
11. MEHMET SEVİGEN - İSTANBUL
12. MEHMET ŞEVKİ KULKULOĞLU - KAYSERİ
13. NEVİN GAYE ERBATUR - ADANA
14. AHMET ERSİN - İZMİR
15. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
16. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
17. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
18. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
19. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
20. HÜSEYİN TAYFUN İÇLİ - ESKİŞEHİR
21. BİRGİN KELEŞ - İSTANBUL
22. ATILLA KART - KONYA
23. KAMER GENÇ - TUNCELİ
24. GÜROL ERGİN - MUĞLA
25. HARUN ÖZTÜRK - İZMİR
26. DERVİŞ GÜNDAY - ÇORUM
27. ALGAN HACALOĞLU - İSTANBUL
28. FEHMİ MURAT SÖNMEZ - ESKİŞEHİR
29. SELÇUK AYHAN - İZMİR
30. ALİ KOÇAL - ZONGULDAK
31. EŞREF KARABRAHİM - GİRESUN
32. RAHMİ GÜNER - ORDU
33. ENSAR ÖĞÜT - ARDAHAN
34. FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU - MALATYA
35. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE

GEREKÇE

Japonya'da meydana gelen deprem ve sonrasında oluşan tsunami felaketinden sonra Fukushima Nükleer Güç Santrali'nin iki ünitesinde patlama olmuş, bir diğer ünitesinin çekirdeğinde de erimeler olduğu ve bölgenin radyasyon tehdidi altında olduğu kamuoyuna açıklanmıştır. Bu gelişmeler sonrasında bölgede 30 kilometrelik alan boşaltılmış, 175 bine yakın insan bölgeden tahliye edilmiştir. Bu felaket nükleer santrallerin dünya üzerinde yarattığı tehdidi yeniden gündeme getirmiştir. Özellikle yaşanan olay depremlerin nükleer santraller üzerinde ne denli büyük bir tehdit olduğu konusunda ciddi bir örnek teşkil etmiştir.

Ülkemizde de Mersin'in Gülnar İlçesi'ne bağlı Büyükeceli Beldesi'nde yapılması planlanan Akkuyu Nükleer Santrali için 1976 yılında lisans verilmiş ve bu lisansa istinaden Rusya ile Türkiye arasında 12 Mayıs 2010 tarihinde Akkuyu'da nükleer güç santralinin kurulması, işletilmesi konularında uluslararası bir anlaşma yapılmıştır.

Öncelikle anlaşmaya göre Akkuyu santrali, 35 yıl önceki lisans temel alınarak yapılacaktır. O tarihten bu yana bölgede nüfus yoğunluğu değişmiş, turizm altyapısı genişlemiş, jeolojik yapı yeniden değerlendirilmiş, deprem riskleri açısından bölgedeki fay hattının üniversiteler ve uzmanlar tarafından incelenmesi yeniden yapılmıştır. Bu incelemeye göre depremsellik açısından 4'ncü derece deprem bölgesi olarak görülen Ecemiş fay kuşağı 1998'de yapılan bir araştırmada 1'inci derecede deprem bölgesi olarak belirlenmiştir. Bu açıklamanın sonunda her türlü mühendislik yapısının bu durumu dikkate alınarak tasarlanması gerektiği ayrıca belirtilmiştir. Oysa ki Akkuyu'da yapılması düşünülen nükleer santral için verilen uluslararası tekliflerde Ecemiş fay hattının aktif olmadığı kabul edilmiştir. Hem belirtilen raporda hem de daha sonra çeşitli üniversiteler tarafından yapılan araştırmalarda Ecemiş fayının depremsellik açısından aktif fay olduğuna karar verilmiştir. Yine 10 yıl önce Çukurova Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Hasan ÇETİN tarafından hazırlanan bir raporda California'daki depremsellik tanımlamalarına göre Ecemiş fayı için aktif fay tanımlaması yapıldığı belirtilmiş, fayın canlı olduğu ve hareketlerinin izlenmesi gerektiği yönünde görüşler ortaya çıkmıştır. Bu tespitlere göre Akkuyu için hazırlanan lisans, Ecemiş fay hattının ölü olduğu varsayımına göre hazırlanmıştır. Oysa ki bu raporlara göre Akkuyu lisansının yeniden gözden geçirilmesi kaçınılmazdır. Yakın geçmişte Almanya'da deprem riski yeterince incelenmediği gerekçesi ile Mülheim Kaerlich adlı reaktörün federal mahkeme kararı ile kapatılması gündeme gelmiştir. Bugün sismik risklere ilişkin daha büyük bir bilgi eksikliği olduğu halde Akkuyu'nun uluslararası sözleşme ile yapılması planlanmıştır. Görüldüğü gibi Akkuyu sahasına 25 km. uzaklıkta bulunan Ecemiş fay hattına ilişkin güncel, sismolojik, jeolojik ve jeofiziksel araştırma yapılmadan karar verilmiştir.

Akkuyu'ya verilen lisans sonrası Doğu Akdeniz bölgesindeki yerleşimleri etkileyen yıkıcı bir deprem daha yaşanmış Adana ve çevre köylerde 130 üzerinde insan yaşamını yitirmiştir. Bu depremin merkez üssünün de Akkuyu'ya 170 km. uzakta olduğu bilinmektedir. 6.4 gibi orta ölçekli bir deprem olmasına rağmen ve bu depremin süresinin Japonya depreminin 4/1'i kadar olmasına rağmen bölgeye verdiği zarar bellidir.

Bölgenin deprem riski taşıması bölgedeki deniz suyu sıcaklığının soğutma amacıyla elverişli olmaması, bölgenin nüfusunun ve turizm kapasitesinin en az on kat artması, Türkiye'de henüz nükleer santral denerleyecek ve nükleer projeye ruhsat verilecek kurulu bulunmaması ve en önemlisi nükleer atıkların bertaraf edilmesi konusunda anlaşma yapılmaması

ülke olan Rusya'ya bir yükümlülük getirilmemiş olması, Türkiye'de yapılması planlanan Akkuyu nükleer santrali konusunda bir araştırmayı zorunlu kılmıştır.

Japonya'da meydana gelen deprem felaketinin ardından tüm dünyada nükleer enerji yeniden gündeme alınıyor. İsviçre bu konuda önemli bir adım atarak nükleer projeleri durdurdu. Bir önemli adımda Almanya'dan geldi. Almanya Başbakanı Angela Merkel, Japonya'daki nükleer sorun nedeniyle, Almanya'daki nükleer santrallerin kullanma süresini uzatmaya yönelik kararlarını "Hiçbir şey olmamış gibi davranamayız. Japonya'daki olaylar imkânsız olduğunu düşündüğümüz risklerin tamamen göz ardı edilemeyeceğini öğretti" diyerek 3 ay süreyle ertelediklerini açıkladı.

Bu durumda Türkiye 35 yıl önceki lisansı esas alarak Akkuyu'da kurulması düşünülen nükleerin yaratabileceği riskleri nasıl göz ardı edebilir?

Yukarıda saydığımız nedenlerden dolayı Mersin Akkuyu'da kurulması düşünülen nükleer santralin yaratabileceği risklerin belirlenmesi için meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.

